

Afdeling Beleid
Simon Bolivarlaan 17

T 02 553 34 66
E beleid.ajh@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/agentschap-justitie-en-handhaving
www.justitiehuisen.be

Evaluatie van het decreet
houdende de verplichting voor bepaalde
organisaties om een uittreksel uit het strafregister
als vermeld in artikel 596, tweede lid,
van het Wetboek van Strafvordering,
te controleren voor nieuwe medewerkers

1. METHODIEK

Om een zo volledig mogelijke beleidsevaluatie op te maken van het decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor nieuwe medewerkers, hierna “het decreet” genoemd, werd er feedback verzameld vanuit de liaisons van de sectoren, het openbaar ministerie en slachtofferverenigingen. Daarnaast werden de cijfers van de aanvragen van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel van de jaren 2022 en 2023 opgevraagd. Ten slotte werden ook de resultaten verwerkt van de vragenlijst die naar de gevatte organisaties werd verspreid.

Deze vragenlijst, die in de [bijlage](#) teruggevonden kan worden, kende een looptijd van ongeveer 7 weken (21 november 2023 – 15 januari 2024) en werd verspreid naar de sectoren sport, onderwijs, cultuur, jeugd en zorg en welzijn. Zij hebben deze vragenlijst op hun beurt via verschillende kanalen verspreid waaronder via nieuwsbrieven. In totaal kende de vragenlijst 501 antwoorden. Respondenten konden deze vragenlijst anoniem invullen. Ze dienden bij aanvang wel aan te geven in welke sector hun organisatie actief is. Er werd zoveel als mogelijk gewerkt met meerkeuzevragen, dit om de verwerking te vergemakkelijken. Deze resultaten werden verwerkt in deze beleidsevaluatie.

De kanttekening moet wel gemaakt worden dat de resultaten van de vragenlijst een indicatief beeld geven van de praktijk maar niet allesomvattend zijn. Enerzijds kan worden aangenomen dat de vragenlijst voornamelijk werd ingevuld door personen die reeds met specifieke problemen werden geconfronteerd anderzijds is het ook mogelijk dat de vragenlijst niet iedereen heeft bereikt. Het Agentschap Justitie en Handhaving deed beroep op de liaisons van de sectoren om de vragenlijst de gevatte organisaties te laten bereiken. Er zijn sterke verschillen in responsgraad tussen de verschillende sectoren. De resultaten op de vragenlijst zijn dan ook niet absoluut maar kunnen wel bepaalde indicaties geven.

De responsgraad op 501 resultaten.

De categorie “andere” bevat de respondenten die zich niet konden terugvinden in één van de voorgestelde sectoren en die er, op basis van hun antwoord, ook niet onder teruggebracht konden worden.

2. EVALUATIE

Achtereenvolgens worden besproken: het toepassingsgebied, het opvragen van het uittreksel, een niet-blanco uittreksel, (hulpmiddelen bij) de beoordeling van het uittreksel, werken met buitenlandse werknemers en een uitbreiding van het toepassingsgebied.

A. Toepassingsgebied

Het decreet is van toepassing op de organisaties die voorzien in opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderbescherming, kinderaanimatorie of begeleiding van minderjarigen. Deze omschrijving werd overgenomen uit artikel 596, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering zodat vermeden werd dat sommige organisaties, geïmagineerd in de federale wet, potentieel niet gevat zouden worden door de controleverplichting voorzien in het decreet. Er werd in artikel 2 bewust niet gekozen voor een limitatieve opsomming. Dit zou er namelijk voor zorgen dat bij de minste aanpassing op het terrein, het decreet aangepast zou moeten worden en dat er mogelijks organisaties tussen de mazen van het net zouden glijpen. De algemene formulering zorgt er in de praktijk wel voor dat we afhankelijk zijn van de interpretaties door de betrokken actoren zelf, maar dit wordt zoveel als mogelijk uitgeklaard in de FAQ's die verspreid worden.

Vlaanderen wordt hierbij wel beperkt door de huidige bevoegdheidsverdeling, m.a.w. de controleverplichting voorzien in het decreet is van toepassing op de organisaties binnen de Vlaamse sectoren en niet op privé-bedrijven die enkel onder een federale bevoegdheid vallen. Dit is een leemte die best kan worden ingevuld.

Om onder de controleverplichting te vallen moet de activiteit die de betrokken medewerker uitvoert voor de organisatie vallen onder opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderbescherming, kinderaanimatorie of begeleiding van minderjarigen. Het is niet vereist dat de medewerker de activiteit uitsluitend ten aanzien van minderjarigen uitvoert. De controle moet worden uitgevoerd voor nieuwe medewerkers die op structurele basis rechtstreeks contact zullen hebben met minderjarigen. De controleverplichting geldt enkel voor medewerkers die op het ogenblik dat ze aangesteld worden, meerderjarig zijn.

95% van de respondenten was zich bewust van de controleverplichting voorzien in het decreet. 81% past de controleverplichting steeds toe, daar waar 13% aangeeft dit toe te passen, maar misschien niet altijd even consequent, 1% antwoordt dat zijn/haar organisatie niet gevat wordt door de controleverplichting.

Respondenten die niet op de hoogte waren van de controleverplichting en de controleverplichting ook niet toepassen, werden meteen naar het einde van de vragenlijst gestuurd. **De cijfers hieronder beperken zich dan ook tot de respondenten die hebben aangegeven dat ze op de hoogte zijn van de controleverplichting en de controleverplichting (al dan niet consequent) toepassen.**

In de vragenlijst kwam ook de vraag aan bod of de respondenten problemen ervaren bij het toepassingsgebied. **91,3%** van de respondenten gaf aan hierbij **geen moeilijkheden** te ondervinden. In de gevallen dat men toch moeilijkheden ondervond, kon men meerdere opties aanduiden om welke problemen het juist ging. 45% van de respondenten gaf aan dat dit zich vooral voordeed bij de interpretatie van de frequentie van het contact van de betrokken medewerker met minderjarigen. Volgens het decreet moet er namelijk sprake zijn van rechtstreeks contact met minderjarigen op structurele basis. Op 'structurele basis' moet steeds bekeken worden in het licht van de aanstelling van de betrokken medewerker¹. In mindere mate stelden zich problemen bij het interpreteren van het type medewerker (27,5%), het type activiteit (27,5%) en het criterium 'rechtstreeks contact' (22,5%). Bij de

¹ Memorie van toelichting bij het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers. [Beslissingen van de Vlaamse Regering | Vlaanderen.be](#), pg. 17.

categorie 'andere' (52,5%) kwamen allerlei uiteenlopende zaken aan bod aangezien respondenten vrij hun input konden meegeven, zoals bv. dat er geen periodieke controle voorzien is en dus enkel bij de indiensttreding van de medewerker, het uittreksel een momentopname is, buitenlandse werknemers waarbij een buitenlands equivalent niet altijd gratis is of die nog geen Belgisch eID hebben, stagiairs die voor elke stageplaats een nieuw uittreksel moeten voorleggen, de inhoud van het uittreksel dat uitgebreider is dan de feiten die relevant kunnen zijn voor de uitoefening van de functie... Deze elementen worden later in de evaluatie nog uitvoeriger besproken.

Bij organisaties die hun activiteiten in een andere Gemeenschap uitvoeren dan de plaats waar ze hun maatschappelijke zetel hebben, bestaat er al eens onduidelijkheid omtrent de toepasselijkheid van het decreet. Het decreet is van toepassing op de unicommunautaire organisaties, met name de organisaties die uitsluitend in het Nederlands worden geleid en beheerd.

Ook **stagiairs** vallen onder de controleverplichting. Volgens het decreet valt de controleverplichting op de aanstellende organisatie, in dit geval de stageplaats. Deze situatie zorgt ervoor dat in de praktijk elke stagiair vaak meerdere malen per academiejaar een uittreksel zal moeten aanvragen, gezien de beperkte geldigheidsduur, maar ook voor elke instelling waar hij/zij stage loopt en dus door aangesteld wordt. Dit kan leiden tot bijkomende administratieve last en mogelijks ook tot een bijkomend financieel nadeel wanneer er een vergoeding voor het uittreksel wordt gevraagd. De sector onderwijs, zowel via de liaison maar ook via de vragenlijst, geeft hier aan hier een meer pragmatische oplossing voor te willen.

Artikel 4 van het decreet bepaalt dat als er een **overeenkomst met een rechtspersoon** wordt gesloten m.b.t. een medewerker die activiteiten zal uitvoeren in een aanstellende organisatie, dan moet de controle door de aanstellende organisatie niet meer gebeuren als de rechtspersoon bevestigt dat zij de controle reeds heeft uitgevoerd bij de aanstelling van die medewerker. De sector sport geeft echter mee dat er hierrond **onduidelijkheid** bestaat bij **eenmanszaken**. Het is echter zo dat eenmanszaken niet als rechtspersonen worden gekwalificeerd maar wel als **natuurlijke personen**. Dit heeft tot gevolg dat zij niet onder de uitzondering van artikel 4, eerste lid, 2° van het decreet kunnen vallen. De aanstellende organisatie zal uit de contacten voorafgaand aan de samenwerking inzicht moeten krijgen in het statuut van de betrokken organisatie die wordt aangesteld. Indien deze organisatie een eenmanszaak is, zal de controle hoe dan ook door de aanstellende organisatie dienen te gebeuren. Dit uiteraard enkel wanneer men een structurele samenwerking beoogt en niet bij een dienstenovereenkomst (zie uitzondering in artikel 4, 3°).

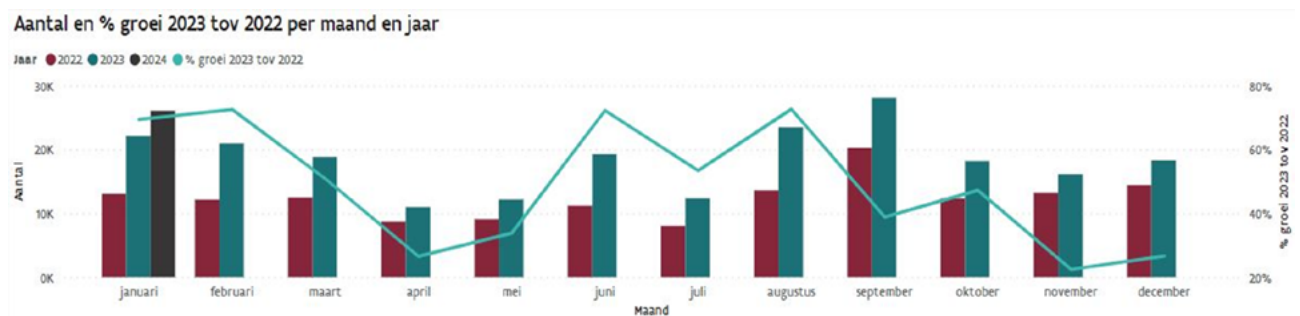
Naast de controleverplichting voor nieuwe medewerkers, voorziet het decreet ook een mogelijkheid om, bij **gegronde indicatie**, een **nieuwe controle** uit te voeren. 7,2% van de respondenten gaf aan dat deze mogelijkheid reeds aangewend was door zijn/haar organisatie. Deze respondenten konden in een vrij veld aangeven om welke situatie dit ging. Het merendeel gaf aan een periodieke nieuwe controle uit te voeren bij de medewerkers, wat dit decreet nu niet voorziet. Bijna al deze antwoorden waren afkomstig van de sector Zorg en Welzijn. Momenteel is er afzonderlijke regelgeving voor bijvoorbeeld medewerkers in de kinderopvang die voorziet in een periodieke controle. Slechts in enkele gevallen ging het om een vermoeden of beschuldiging van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag of eventuele andere feiten.

Hoewel enkelen aangeven dat de controle van het uittreksel als administratief zwaar wordt bevonden, zeker voor vrijwilligers of kortstondige contracten, lijkt een **periodieke (facultatieve) controle van het uittreksel** voor bestaande medewerkers, los van de nieuwe controle bij gegronde indicatie, voor heel wat respondenten (24%) een mogelijke en goede piste. Ook via de liaison van de sector sport ontving het agentschap dergelijk signaal. Een periodieke controle als facultatieve optie invoeren is niet aangewezen aangezien dit in de praktijk tot willekeur en ongelijkheid aanleiding zou kunnen geven. Gezien het feit dat sommige medewerkers gedurende heel lange tijd actief zijn in een organisatie, is het mogelijk dat dergelijk toets jarenlang niet of nooit heeft plaatsgevonden. Dit laatste scenario wordt deels ondervangen door het feit dat het openbaar ministerie, uit eigen beweging of eventueel op vraag van de liaison van de sector, in de mogelijkheid is om, in het kader van lopende strafrechtelijke onderzoeken voor feiten die een gevaar kunnen betekenen voor minderjarigen in de organisatie waar de betrokkene

actief is, hiervan melding te maken aan de administratieve of tuchtrechtelijke overheid². Deze laatste wordt op die manier in de mogelijkheid gesteld gepaste maatregelen te nemen. Hierdoor kan er kort op de bal gespeeld worden. Dit wordt echter aan de beoordelingsvrijheid van de parketmagistraat overgelaten. Er zijn voor elke Vlaamse sector aanspreekpunten, de liaisons. Jaarlijks worden er afspraken gemaakt tussen de liaisons van de Vlaamse sectoren en de liaisons van het openbaar ministerie, maar toch dreigen er zaken door de mazen van het net te glippen. Dit is voornamelijk zo bij vrijwilligers omdat het openbaar ministerie niet altijd op de hoogte is van waar deze als vrijwilliger aan de slag zijn. Het is ook mogelijk dat het openbaar ministerie niet op de hoogte is van welk beroep de betreffende personen hebben. De periodieke controle zou hier aan tegemoet komen en voor een bijkomende waarborg zorgen.

Verder geeft de uitzondering op de controleverplichting voorzien voor medewerkers die worden aangesteld aan de hand van een dienstenovereenkomst, die geen structurele samenwerking beoogt, in de praktijk regelmatig aanleiding tot interpretatieproblemen en vragen. De invulling van het 'structurele' aspect blijkt in de praktijk niet evident te zijn. Het uitwerken van een duidelijke grens die van toepassing is op alle categorieën medewerkers, ongeacht hun statuut, zou hiervoor een oplossing kunnen zijn.

B. Opvragen van het uittreksel

Het opvragen van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel gebeurt bij de gemeente van de woonplaats of, indien men niet meer ingeschreven is in een Belgische gemeente, bij het Centraal Strafregister. Het aantal aanvragen van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel is gemiddeld met 42,7% gestegen vergeleken met wanneer de controleverplichting uit het decreet nog niet in werking was. De sterke variabiliteit van de stijging doorheen het jaar kan toe te schrijven zijn aan periodes waarbij er meer gewerkt wordt met stagiairs, jobstudenten... De controleverplichting raakt, net zoals de vragenlijst ook aangeeft, meer en meer vertrouwd bij de organisaties op het terrein.

Het **opvragen van het uittreksel** levert bij **86%** van de respondenten **geen problemen** op. Wanneer men moeilijkheden ondervindt, gaat dit vooral om de duurtijd van de aanvraag maar ook om diverse andere problemen zoals de digitale of administratieve drempel, het afleveren van het verkeerde model of vergeetachtigheid van de persoon in kwestie. In een deel van de gevallen ging het ook om de kostprijs die een drempel vormt en om wantrouwen of weerstand bij de persoon in kwestie.

Bovenstaande signalen kreeg het Agentschap Justitie en Handhaving ook reeds via de liaisons van de sectoren. Het grootste deel van de gemeenten voorziet kosteloos in een uittreksel uit het strafregister minderjarigenmodel. Enkele gemeenten vragen nog een vergoeding. Deze vergoeding zou (moeten) overeenstemmen met de werkelijke administratieve kost. In deze gemeenten bedraagt de prijs meestal 5 tot 10 euro per aanvraag. Dit probleem, samen met het gebrek aan uniformiteit tussen de gemeenten, werd reeds aangekaart bij het Centraal Strafregister, dat valt

onder de bevoegdheid van de federale overheid, en bij de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). De meerderheid van deze gemeenten heeft de vergoeding intussen laten vallen wanneer de aanvraag gebeurt met oog op tewerkstelling of vrijwilligerswerk. Bij de gemeenten waar het nog wel betalend is, is dat meestal enkel bij een aanvraag aan het loket, digitale aanvragen zijn wel gratis.

De gemeente gaat, bij het opvragen van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel, na bij de lokale politiedienst of de aanvrager van het uittreksel zich in voorlopige hechtenis³ bevindt. Iemand in voorlopige hechtenis mag het uittreksel wettelijk gezien namelijk niet ontvangen⁴. De duurtijd van de aanvraag wordt dan ook bepaald door de politionele toets die tot op vandaag nog manueel dient te gebeuren. Op korte termijn zou de Federale Overheidsdienst Justitie voorzien in een automatisatie op dit vlak waardoor deze informatie niet langer dient opgevraagd te worden bij de lokale politiedienst. De duurtijd zou bijgevolg moeten wegvallen.

Het grootste deel van de organisaties vraagt het uittreksel via e-mail of mondeling (via de telefoon of tijdens een fysiek contactmoment) op, en ontvangt het uittreksel via e-mail of op papier.

C. Niet-blanco uittreksel

Gemiddeld zijn 96,86% van de opgevraagde uittreksels blanco sinds de inwerkingtreding van het decreet, voor de inwerkingtreding waren 96,53% van de uittreksels blanco. Concreet komt dit erop neer dat er sinds de inwerkingtreding 7052 uittreksels niet-blanco waren, waar dat het jaar voor de inwerkingtreding 5464 uittreksels waren⁵. **34%** van de respondenten werd in zijn/haar organisatie reeds geconfronteerd met een **niet-blanco uittreksel**⁶, hieruit kan afgeleid worden dat de vragenlijst vooral ingevuld werd door personen die reeds met een niet-blanco uittreksel werden geconfronteerd. Bij de confrontatie met een niet-blanco uittreksel ging het grootste deel van de respondenten in gesprek met de medewerker of kandidaat-medewerker (70%) of vroeg de respondent advies aan een collega of leidinggevende (52,8%)⁷. In 15% van de situaties waarbij de kandidaat-medewerker een niet-blanco uittreksel voorlegde, werd deze, ook na gesprek, niet aangesteld.

D. (Hulpmiddelen bij) de beoordeling van het uittreksel

Bij de vraag of er interne richtlijnen voorhanden zijn bij de **beoordeling van het uittreksel** waren de meningen sterk verdeeld. Ongeveer de helft van de respondenten weet niet waar hij terecht kan bij moeilijkheden i.v.m. de interpretatie van het uittreksel. 65% geeft aan in de praktijk de leidinggevende om ondersteuning voor de beoordeling te vragen en slechts een klein deel van de respondenten geeft aan de bovenbouwstructuur of de Vlaamse contactpersoon binnen de sector hiervoor aan te spreken.

Indien de respondent reeds beroep deed op een contactpersoon binnen de bovenbouw, dan was dit vooral i.v.m. problemen rond de interpretatie of de betrokken medewerker onder het toepassingsgebied valt en de beoordeling van een niet-blanco uittreksel.

De beoordeling van een niet-blanco uittreksel blijkt in de praktijk geen evidentie. Er kunnen zich namelijk ook feiten op het uittreksel bevinden die niet noodzakelijkerwijze de veiligheid van de minderjarigen in het gedrang brengen en de goede uitvoering van de functie verhinderen. Het betreft namelijk het meest uitgebreide model

3 Het betreft hier voorlopige hechtenis in de gevangenis of voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht.

4 Art. 596, vierde lid Sv.

5 Voor deze cijfers werd er gekeken naar de periode van een jaar voor de inwerkingtreding en een jaar na de inwerkingtreding van het decreet.

6 Als kanttekening dient hierbij wel vermeld te worden dat een niet-blanco uittreksel niet automatisch betekent dat er feiten op het uittreksel staan die belemmerend (kunnen) zijn voor het uitvoeren van de activiteit in kwestie. Het uittreksel strafregister minderjarigenmodel is het meest uitgebreide model waardoor heel wat rechterlijke uitspraken op het uittreksel aan te treffen zijn.

7 Ook hier konden de respondenten meerdere antwoorden aanduiden.

van uittreksel waardoor er heel uiteenlopende feiten op het uittreksel kunnen staan. De liaisons van de sectoren suggereerden om een aantal richtlijnen hiervoor uit te werken om een uniformer beeld te scheppen over welke (soort) feiten in aanmerking kunnen komen voor een eventuele uitsluiting. **Ook het idee van een herwerkt minderjarigenmodel met enkel relevante feiten die weergegeven worden, werd door de sectoren aangereikt. De moeilijkheid zit hier in het maken van het onderscheid welke feiten als relevant worden beschouwd voor het minderjarigenmodel, zeker aangezien dit voor elke sector en elke functie anders kan zijn. De opmaak van een herwerkt uittreksel minderjarigenmodel betreft bovendien een federale bevoegdheid.**

77,3% van de respondenten antwoordden dat zij geen weet hebben van de draaiboeken die bestaan in hun sector. Dit geldt voor alle sectoren. Voor de sector zorg en welzijn dient wel de kanttkening gemaakt te worden dat er nog enkele draaiboeken opgemaakt dienen te worden.

Gezien de gevoeligheid van de informatie die op het uittreksel te vinden is, is het cruciaal dat deze **informatie vertrouwelijk** behandeld wordt. 82,8% van de respondenten geeft aan hier zeker in te slagen. 15,9% geeft aan dat de organisatie dit probeert maar dat dit absoluut geen evidentie is. De sectoren merkten reeds op dat het vertrouwelijk behandelen van de uittreksels in kleine(re) organisaties niet altijd evident is.

Slechts **iets meer dan een derde** van de respondenten antwoordde dat de uittreksels na aanstelling of weigering van een kandidaat-medewerker **vernietigd** worden. Het decreet bepaalt echter dat het uittreksel, nadat de definitieve beslissing omtrent de aanstelling van de kandidaat-medewerker genomen is of wanneer het ging om een nieuwe controle bij een bestaande medewerker bij gegronde indicatie, vernietigd moet worden. Deze vernietiging heeft niet plaatsgevonden wanneer het betrokken uittreksel nog tussen e-mails of in een kast te vinden is. Vooral de sector Onderwijs lijkt het, op basis van de resultaten van de vragenlijst, zelden of nooit te vernietigen. De sector Zorg en Welzijn heeft wel zelf in een afwijkende regeling voorzien binnen de kinderopvang dat de verplichting oplegt om het uittreksel te bewaren, wat het hoge cijfer vermoedelijk voor een groot stuk verklaart.

In de vragenlijst gaven enkele respondenten aan dat de vernietiging van de uittreksels het moeilijk maakt om aan te tonen dat de controleverplichting werd nageleefd. M.b.t. eventuele controles is het voldoende, tenzij in een afwijkende regelgeving wordt voorzien in een bepaalde (deel)sector, dat organisaties aangeven dat de controle gebeurd is in een bepaald dossier, bv. door dit aan te vinken. Er wordt hier vertrouwen gegeven aan de individuele organisaties die de controleverplichting uitoefenen.

E. Werken met buitenlandse medewerkers

24% van de respondenten gaf aan dat ze het afgelopen jaar met buitenlandse medewerkers hadden gewerkt. Hiervan gaf 20,9% aan dat de uittreksels van buitenlandse medewerkers niet werden opgevraagd en gaf 79,1% aan dat dit wel gecontroleerd wordt. Van de organisaties die het uittreksel opvroegen aan buitenlandse kandidaat-medewerkers, gaf ongeveer één derde aan hierbij moeilijkheden te ondervinden. Deze moeilijkheden betroffen dan vooral de **lange duurtijd van de aanvraag** maar ook problemen in verband met het gebrek aan kennis omtrent **welke buitenlandse uittreksels een equivalent** kunnen zijn voor het Belgische uittreksel strafregister minderjarigenmodel. Deze signalen bereikten het Agentschap Justitie en Handhaving ook reeds via de liaisons van de sectoren. Een overzicht m.b.t. equivalente uittreksels in bepaalde landen zou een mogelijke hulp kunnen zijn volgens de liaisons. Ook de kostprijs van buitenlands uittreksels blijkt volgens de sectoren al eens een heikel punt te zijn.

F. Uitbreiding toepassingsgebied

Op het einde van de vragenlijst werd de respondent gevraagd naar de wenselijkheid van een eventuele uitbreiding naar **bestaande medewerkers**. Ongeveer één vierde van de respondenten was van mening dat er ook een periodieke controle moet ingevoerd worden. Ook bij de suggesties op het einde van de vragenlijst werd door verschillende

respondenten aangegeven dat een controle van het uittreksel periodiek opnieuw zou moeten kunnen plaatsvinden, zoals momenteel voor de kinderopvang reeds afzonderlijk in een decreet voorzien is.

Er werd ook gevraagd naar de bestaande uitzondering voor **vrijwilligers binnen het jeugdwerk**. Het decreet voorziet in artikel 4 namelijk in de mogelijkheid om de Vlaamse Regering, op voorstel van de functioneel bevoegde minister, in een uitzondering op de controleverplichting te laten voorzien voor vrijwilligers. De sector jeugd heeft in dergelijke uitzondering voorzien binnen het jeugdwerk maar ook binnen de armoedeorganisaties is er een uitzondering voorzien voor 18 tot 30-jarige vrijwilligers. Er werd de respondenten gevraagd naar de bestaande uitzondering binnen het jeugdwerk. 60% van de respondenten (en zelfs 51,5% van de respondenten binnen de sector jeugd zelf) vond dat de controleverplichting ook voor de sector jeugd van kracht zou moeten zijn tegenover 10% van de respondenten die het goed vindt dat die uitzondering enkel voor jeugdwerk geldt en 10% vindt dat de uitzondering (op het controleren van het uittreksel) algemeen van toepassing zou moeten zijn op alle vrijwilligers. De uitzondering op de controleverplichting voor vrijwilligers is momenteel voorzien in twee besluiten van de Vlaamse Regering, enerzijds binnen het jeugdwerk, anderzijds binnen organisaties voor armoedebestrijding voor vrijwilligers -30 jaar⁸.

De controleverplichting dient momenteel ter bescherming van minderjarigen. Bij uitbreiding werd de vraag gesteld of de respondenten of hun organisatie ook **andere doelgroepen** beschermd zouden willen zien door de controleverplichting. De respondenten konden meerdere antwoorden aanduiden. De percentages worden hier weergegeven als het percentage van het totaal aantal respondenten dat die antwoordoptie heeft aangeduid. 17,2% van de respondenten gaf aan geen bijkomende controleverplichting te willen verbinden aan extra doelgroepen. 44,2% wou ouderen en **63,3%** wou **mensen met een mentale of fysieke beperking** ook graag beschermd zien door de controleverplichting. 18,7% had geen idee en 4% dacht aan een andere doelgroep. Hierbij wordt er verwezen naar mensen die in het algemeen in een afhankelijkheidspositie verkeren.

3. CONCLUSIE

De controleverplichting voorzien door het decreet biedt, op basis van de evaluatie, een meerwaarde in de strijd tegen seksueel geweld en de bescherming van minderjarigen. Door de controleverplichting is er volgens de cijfers van het Centraal Strafrechtregister ook een sterke toename van het aantal aanvragen van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel.

Het huidige decreet beoogt met de controleverplichting van het minderjarigenmodel een bescherming van minderjarigen. De meerderheid van de respondenten wou de **controleverplichting ook ter bescherming van mensen met een mentale of fysieke beperking**. Het onderzoeken van deze uitbreiding werd voorzien in het Actieplan ter bestrijding van Seksueel Geweld. Daaruit blijkt evenwel dat er eerst op federaal niveau een uittreksel uit het strafregister op maat van die doelgroep gemaakt moet worden gezien het minderjarigenmodel enkel kan gebruikt worden voor de doelgroep minderjarigen.

Momenteel wordt er in de verschillende Vlaamse gemeenten geen uniform beleid gevoerd wat betreft de prijs voor de aanvraag van het uittreksel minderjarigenmodel en de **aflevertermijn**. De **kostprijs** zou moeten overeenstemmen met de administratieve werklust voor de gemeente. Het grootste deel van de gemeenten brengt echter geen kost in rekening, enkele gemeenten doen dit enkel nog bij een niet-digitale aanvraag. De sectoren zijn vragende partij om het uittreksel kosteloos te voorzien. Dit werd reeds besproken met de VVSG maar het is wettelijk voorzien dat gemeenten een vergoeding kunnen vragen. Het gebrek aan uniformiteit betreffende de aflevertermijn zou op termijn opgelost zijn aangezien de Federale Overheidsdienst Justitie volop inzet op **digitalisering** waardoor de politionele toets overbodig zou worden en de duurtijd op dit vlak zou wegvallen. Het snel inzetten van nieuwe

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de armoedebestrijding en besluit van de Vlaamse Regering tot uitsluiting van organisaties uit het jeugdwerk van de verplichting tot de controle, vermeld in artikel 3 van het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 569, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers.

medewerkers zou hierdoor eenvoudiger moeten worden. Ook de terughoudendheid van een eventuele uitbreiding door de wachttijd van de aanvraag zou hierdoor opgelost moeten zijn.

Uit de bevraging blijkt dat er omtrent de “geldigheid” van het uittreksel verwarring bestaat. Het **uittreksel** dat voorgelegd dient te worden bij eventuele indiensttreding dient conform het decreet **maximaal 1 maand** oud te zijn. In regel dient dit uittreksel, eens men gestart is bij de organisatie, niet hernieuwd te worden, tenzij bv. bij de kinderopvang (aangezien decretaal voorzien is in een periodieke controle) of bij gegronde indicatie. Hierover dient op het terrein door de sectoren duidelijkheid geschept te worden.

Een deel van de respondenten gaf aan dat er een **periodieke controle** van het uittreksel zou ingevoerd moeten worden voor bestaande medewerkers gezien het afleveren van een uittreksel voor indiensttreding natuurlijk een statisch gegeven is. Ook vanuit enkele sectoren bereikte ons dit signaal. Dit zou bijvoorbeeld om de 3 jaar kunnen plaatsvinden zoals voorzien is in het decreet van de kinderopvang. Een periodieke controle kan bij de herziening van het decreet opgenomen worden. Het gebrek aan herhaling van de controle wordt momenteel voor een groot deel ondervangen door de controle bij gegronde indicatie en de mogelijkheid tot melding van het openbaar ministerie van veroordelingen of een lopend strafonderzoek aan de toezichthoudende overheid⁹. Respondenten geven ook aan dat gepleegde feiten veel sneller op het uittreksel zichtbaar zouden moeten zijn. Dit werd reeds met de Federale Overheidsdienst Justitie opgenomen. Wettelijk gezien dienen de griffies de vonnissen en arresten 3 dagen na het in kracht van gewijsde gaan over te maken aan het Centraal Strafregister. Hier loopt het in realiteit bij sommige rechtbanken stroef. Na het ontvangen van het vonnis of arrest neemt de registratie op het uittreksel gemiddeld nog 1 à 2 maanden in beslag. Wanneer er een uittreksel wordt gevraagd zal de registratie prioritair verlopen zodat een volledig uittreksel kan worden afgeleverd.

Wat betreft de controleverplichting blijven de **vrijwilligers** een heikel punt. De vrijwilliger gaat een engagement aan maar wordt wel, zoals alle nieuwe medewerkers van de organisatie, onderworpen aan de controleverplichting van het uittreksel strafregister minderjarigenmodel. Momenteel wordt er binnen het jeugdwerk en in armoedeorganisaties een uitzondering op de controleverplichting voorzien. Maar potentiële plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag zullen namelijk vaak net in deze sectoren waar veel contact met minderjarigen mogelijk is, hun toevlucht zoeken. De drempel om bij deze organisaties vrijwilliger te worden zou voor hen, wanneer er geen controleverplichting voor deze vrijwilligers bestaat, onbestaande zijn. Uiteraard blijft, naast een goed uitgewerkt integriteitsbeleid, dagelijkse alertheid en waakzaamheid geboden, maar het uittreksel kan een indicatie geven en een geïnformeerde weigering mogelijk maken. Bijgevolg dient de uitzondering op de controleverplichting voor vrijwilligers te worden herbekeken.

Ook bij het werken met **stagiairs** rijst er een praktische moeilijkheid. Conform het decreet dient de controle te gebeuren door de stageplaats. In de praktijk komt dat er vaak op neer dat een stagiair per academiejaar meerdere uittreksels moet opvragen en stageplaatsen overspoeld worden met uittreksels die op korte tijd moeten verwerkt worden. De sector onderwijs is vragende partij om de uittreksels te laten opvragen en controleren door de scholen, dit bijvoorbeeld bij aanvang van het academiejaar. Hierdoor worden de stageplaatsen ontlast en dienen de stagiairs bv. slechts éénmaal per jaar een uittreksel op te vragen en voor te leggen. Dit kan voorzien worden in hun eigen regelgevend kader.

Met betrekking tot **eenmanszaken** dient richting de sectoren duidelijkheid geschept te worden. Eenmanszaken kunnen geen controle t.a.v. zichzelf uitvoeren. Eenmanszaken zijn natuurlijke personen waardoor zij niet onder de uitzonderingsregel van artikel 4, eerste lid, 2° vallen. De aanstellende organisatie zal de controle hoe dan ook moeten uitvoeren in hoofde van de betrokken organisatie.

Op het terrein bestaat er onduidelijkheid omtrent organisaties die hun maatschappelijke zetel bv. in Vlaanderen hebben, maar hun activiteiten bv. in Wallonië uitvoeren of omgekeerd. In de praktijk bestaat er onduidelijkheid

omtrent de toepasselijkheid van het decreet in dat geval. Dit kan in de draaiboeken of FAQ's verder verduidelijkt worden. Als een organisatie uitsluitend in het Nederlands geleid en beheerd wordt, zal zij onder de toepassing van dit decreet vallen.

Vlaanderen kan omwille van de huidige bevoegdheidsregels enkel regelgeving uitvaardigen die van toepassing is op organisaties binnen de Vlaamse sectoren. Privé-bedrijven die enkel onder een federale bevoegdheid vallen, worden niet gevat door de controleverplichting voorzien in het decreet. Dit heeft een leemte tot gevolg die in de praktijk al tot onveilige situaties heeft geleid. De federale overheid zou zelf een wetgevend kader moeten opmaken om problemen zoveel als mogelijk te vermijden.

Voor de **dienstenovereenkomst**, die geen structurele samenwerking beoogt, bestaat er een uitzondering op de controleverplichting. Dit geeft in de praktijk frequent aanleiding tot interpretatieproblemen. Een duidelijkere bepaling in het decreet, die van toepassing is op elke medewerker, ongeacht het statuut, zou wenselijk zijn. Er kan worden overwogen om voor medewerkers, inclusief zelfstandigen en vrijwilligers, die slechts eenmalig en voor maximaal één dag ingezet worden in een organisatie, in een uitzondering op de controleverplichting te voorzien.

Daarnaast vormen er zich rond de **beoordeling van niet-blanco uittreksels** al eens problemen. Het minderjarigenmodel is een heel uitgebreid model waardoor heel wat uiteenlopende feiten op het uittreksel kunnen staan. De vraag is dan welke feiten als relevant kunnen beschouwd worden en bijgevolg belemmerend zijn om de functie uit te kunnen oefenen. Organisaties hebben het al eens moeilijk met deze discretionaire bevoegdheid waarop concrete richtlijnen misschien wel soelaas kunnen bieden. In de draaiboeken zijn hier vaak richtlijnen rond uitgewerkt. Het is aan de betrokken sectoren om na te gaan of deze voor hun sector voldoende zijn. Daarnaast zijn de **draaiboeken** ook weinig gekend waardoor het probleem zich mogelijks daar al stelt. Dit wordt voor een groot deel bepaald door de sector Zorg en Welzijn, waarbinnen nog niet alle draaiboeken zijn uitgewerkt, maar ook in de andere sectoren kennen de respondenten de draaiboeken betrekkelijk weinig. Dit dient opnieuw met de liaisons van de sectoren opgenomen te worden. Ook stelt zich de vraag naar een **beknopter uittreksel**, dat in de praktijk moeilijk te realiseren is aangezien het maken van een onderscheid tussen relevante feiten die vermeld worden en feiten die niet vermeld worden op het uittreksel voor elke sector of organisatie anders kunnen zijn.

Ook naar de sectoren dient de **vertrouwelijkheid van de uittreksels** opnieuw in de verf gezet te worden. Het grootste deel van de uittreksels wordt niet verwijderd na aanstelling/weigering van de kandidaat-medewerker. De uittreksels mogen – met uitzondering van de uittreksels van medewerkers binnen de kinderopvang – nergens terug te vinden zijn, ook niet in een mailbox. Dit laatste wordt eigenlijk ook niet aanzien als een veilig systeem om dergelijke gevoelige gegevens over te maken. Organisaties vragen het uittreksel best op papier op om het samen met de (kandidaat-)medewerker in te kijken en het uittreksel meteen terug te bezorgen. Indien dit niet mogelijk is, kan er ook via een veilig digitaal alternatief gewerkt worden zoals bv. send.tresorit.com, PrivateBin...

Wanneer er met **buitenlandse medewerkers** wordt gewerkt, dient er een equivalent uittreksel te worden voorgelegd. Organisaties hebben heel weinig zicht op de equivalente uittreksels in het buitenland. De vraag stelt zich hier om te voorzien in een beknopt overzicht van equivalente uittreksels in bv. de West-Europese lidstaten.

Het Agentschap Justitie en Handhaving zal naar aanleiding van deze evaluatie in gesprek gaan met de betrokken administraties om de resultaten en aandachtspunten door te nemen en geeft aan deze punten in de mate van het mogelijke een passend gevolg, in afstemming met en rekening houdend met de eigenheid van iedere sector.

4. AANDACHTSPUNTEN

- I. M.b.t. onderstaande punten dient een overleg te worden gepland met de verschillende Vlaamse sectoren die gevat zijn door de controleverplichting om:
- ▷ de verschillende draaiboeken te herbekijken met het oog op een eventuele herwerking van de richtlijnen bij de beoordeling van de uittreksels;
 - ▷ eventuele ondersteuning te bieden bij het krijgen van een overzicht van equivalente buitenlandse uittreksels;
 - ▷ duidelijkheid te scheppen naar de organisaties over het mogelijk aanspreekpunt bij eventuele moeilijkheden bij de beoordeling van de niet-blanco uittreksels;
 - ▷ de draaiboeken opnieuw onder de aandacht te brengen van de organisaties én individuele medewerkers;
 - ▷ de verplichting tot vernietiging van de uittreksels, indien de sectoren niet in een alternatieve regeling voorzien in een decreet, opnieuw onder de aandacht te brengen;
 - ▷ de geldigheid van het uittreksel opnieuw onder de aandacht te brengen van de organisaties;
 - ▷ de werkwijze bij het aanstellen van eenmanszaken onder de aandacht te brengen;
 - ▷ specifiek met de sector onderwijs te bekijken om voor stagiairs in hun eigen regelgevend kader een afzonderlijke regeling te voorzien.
- II. Het lijkt aanbevolen dat het decreet op volgende punten wordt aangepast:
- ▷ De mogelijkheid tot het invoeren van een uitzonderingsregime voor vrijwilligers dient geschrapt te worden;
 - ▷ Een periodieke controle van het uittreksel voor alle medewerkers wordt voorzien om de drie jaar. Hiermee samenhangend wordt de termijn van één jaar waarin een medewerker ten aanzien van een bepaalde organisatie niet opnieuw een uittreksel moet voorleggen, voorzien in artikel 4, eerste lid, 1°, aangepast naar drie jaar;
 - ▷ De uitzondering op de controleverplichting voor een dienstenovereenkomst, die geen structurele samenwerking beoogt, wordt opgeheven en er wordt een uitzondering op de controleverplichting voorgesteld voor alle medewerkers, ongeacht hun statuut, die eenmalig en voor maximaal één dag ingezet worden in een organisatie.
- III. De federale overheid dient gevraagd te worden om:
- ▷ een afzonderlijk uittreksel uit het strafregister te voorzien ter bescherming van (meerderjarige) kwetsbare personen;
 - ▷ privé-bedrijven die een federale bevoegdheid betreffen en daardoor momenteel niet door het decreet worden gevat, wel onder een gelijkaardige – federale - controleverplichting te laten vallen.

BIJLAGE

VRAGENLIJST

Deze vragenlijst werd digitaal verspreid met Microsoft Forms.

Het decreet van 3 juni 2022 houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers zal op 1 februari 2024 een jaar in werking zijn.

Door dit decreet werd de verplichting verankerd om in bepaalde organisaties waarbij er gewerkt wordt met minderjarigen een uittreksel strafregister model 2 op te vragen. Om een evaluatie te maken, willen we vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving graag input vragen vanuit het terrein. **Met deze vragenlijst willen we ons richten naar de medewerkers die het uittreksel strafregister minderjarigenmodel (model 2) opvragen en beoordelen.**

De vragenlijst is anoniem en bevat maximaal 30 vragen (afhankelijk van welke antwoorden u geeft).

We willen u alvast heel erg bedanken om hieraan deel te nemen!

Ter verduidelijking: in deze vragenlijst wordt met 'uittreksel' een uittreksel strafregister minderjarigenmodel (model 2) voor het werken met minderjarigen bedoeld.

ALGEMEEN

1. De organisatie waarin u werkt, valt onder de sector (indien meerdere van toepassing, neem de meest passende sector)...
 - Cultuur
 - Jeugd
 - Onderwijs
 - Sport
 - Zorg en Welzijn
 - Andere:...
2. Bent u op de hoogte van de controleverplichting (in de gevallen die het decreet voorschrijft) van het uittreksel?
 - Ja
 - Nee
3. Past u de controleverplichting van het uittreksel toe?
 - Ja
 - Ja, maar misschien niet altijd even consequent.
 - Nee
 - Nee, want ik ben me niet bewust van de controleverplichting.
 - Nee, want ik denk dat mijn organisatie niet gevat wordt door de verplichting.

TOEPASSINGSGEBIED

4. Ervaart u problemen bij het toepassingsgebied van de controleverplichting van het uittreksel?

- Ja
- Nee

5. Indien u problemen ervaart bij het toepassingsgebied, welke zijn dat dan?

- Het type medewerker (loontrekkende, zelfstandige, vrijwilliger, student...) waarbij u niet weet of hiervoor een uittreksel moet worden opgevraagd.
- Het type activiteit die de medewerker uitoefent waarbij u niet weet of hiervoor een uittreksel moet worden opgevraagd.
- De (beperkte) frequentie van het contact met minderjarigen waardoor u niet weet of hiervoor een uittreksel moet worden opgevraagd.
- U weet niet hoe het criterium 'rechtstreeks contact' moet ingevuld worden.
- U weet niet of uw organisatie onder het toepassingsgebied valt.
- Andere:.....

6. Het decreet voorziet in de mogelijkheid om ten aanzien van bestaande medewerkers een nieuwe controle van een recent uittreksel uit te voeren als daar een gegronde indicatie voor is. Is dergelijke mogelijkheid door u/uw organisatie al aangewend?

- Ja
- Nee

7. Indien u deze mogelijkheid reeds heeft aangewend, in welke situatie(s) was dit dan het geval?

.....

8. De controleverplichting beoogt minderjarigen te beschermen. Zijn er volgens u/uw organisatie nog doelgroepen die ook door een gelijkaardige controleverplichting beschermd zouden moeten worden?

- Nee
- Ja, ouderen (bv. in een rusthuis, assistentiewoning...).
- Ja, personen met een mentale of fysieke beperking.
- Geen idee
- Andere:.....

UITTREKSEL OPVRAGEN

9. Ervaart u moeilijkheden bij het opvragen van het uittreksel?

- Ja
- Nee

10. Indien u moeilijkheden ervaart bij het opvragen, welke zijn dat dan?

- Weerstand/wantrouwen van de persoon in kwestie
- Kostprijs
- Duurtijd aanvraag
- Andere:.....

11. Hoe vraagt u het uittreksel op aan een kandidaat-medewerker?

- Mondeling (fysiek, telefoon)
- Op papier (bv. brief)
- Via e-mail
- Andere:.....

12. Hoe ontvangt u doorgaans het uittreksel?

- Op papier
- Via e-mail
- Andere:.....

NIET-BLANCO UITTREKSEL

13. Bent u al geconfronteerd met een niet-blanco uittreksel?

- Ja
- Nee

14. Indien u al geconfronteerd werd met een niet-blanco uittreksel, hoe ging u daar dan mee om?

- U vroeg advies aan een collega, leidinggevende...
- U vroeg advies aan een contactpersoon van de bovenbouworganisatie (bv. Vlaamse Sportfederatie, de Ambassade, De Federatie, Vlaams Steunpunt Vrijwilligers...)
- U ging in gesprek hierover met de medewerker of kandidaat-medewerker.
- U weigerde deze kandidaat-medewerker voor de functie of ondernam stappen tegen de bestaande medewerker.
- Andere:.....

15. Indien u een niet-blanco uittreksel verkreeg en het gesprek met de kandidaat-medewerker aanging, werd deze persoon dan uiteindelijk aangenomen/aangesteld?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

BEOORDELING UITTREKSEL

16. Beschikt uw organisatie over interne richtlijnen voor de beoordeling van het uittreksel?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

17. Weet u waar u terecht kan als u moeilijkheden ondervindt m.b.t. de beoordeling van een uittreksel, bij het toepassingsgebied van de controleverplichting of bij andere gelijkaardige problemen?

- Ja
- Nee

18. Bij wie kan u intern terecht voor de ondersteuning bij de beoordeling van een niet-blanco uittreksel of wanneer u andere moeilijkheden ervaart m.b.t. de controle van het uittreksel?

- Collega
- Leidinggevende
- Contactpersoon bij de bovenbouw(structuur)
- Vlaamse contactpersoon (liaison) binnen de eigen sector
- Andere:.....

19. Hebt u al beroep gedaan op contactpersonen bij de bovenbouworganisaties (bv. Vlaamse Sportfederatie, de Ambassade, De Federatie, Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk...)?

- Ja
- Nee

20. Indien u al beroep gedaan hebt op de contactpersonen van de bovenbouw, voor welke soort problemen was dit dan?

- Toepassingsgebied: soort medewerker
- Toepassingsgebied: soort activiteit
- Toepassingsgebied: frequentie/intensiteit omgaan met minderjarigen
- Het opnieuw willen opvragen van het uittreksel voor een bestaande medewerker bij gegronde indicatie.
- Moeilijkheden bij de beoordeling van het niet-blanco uittreksel
- Andere:.....

21. Heeft u/uw organisatie al kandidaat-medewerkers geweigerd door het niet hebben van een blanco uittreksel?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

22. Slaagt uw organisatie er in om de opgevraagde uittreksels vertrouwelijk (discreet, rekening houdend met het vertrouwelijk karakter van de gegevens op het uittreksel) te behandelen?

- Ja
- Ja, we trachten dit te doen maar het in de praktijk niet zo eenvoudig.
- Nee
- Andere:.....

23. Worden de uittreksels na aanstelling/weigering van een kandidaat-medewerker vernietigd in uw dienst?

- Ja
- Nee
- Deze bevinden zich (soms nog) in de mailbox of in een kast.
- Ik weet het niet

24. Hebt u weet van de draaiboeken die bestaan in de sectoren?

- Ja, ik gebruik ze en vind deze nuttig.
- Ja, maar ik gebruik ze eigenlijk niet.
- Ja, maar ik gebruik ze eigenlijk niet want ik vind ze niet nuttig.
- Nee
- Nee, want ze bestaan voor onze organisatie niet.

BUITENLANDS UITTREKSEL

25. Indien uw organisatie werkt met buitenlandse medewerkers, wordt er dan een uittreksel opgevraagd?

- Ja
- Nee
- Wij hebben het voorbije jaar nog geen nieuwe buitenlandse medewerkers aangesteld.

26. Ondervindt u/uw organisatie problemen bij het opvragen van een buitenlands uittreksel?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

27. Indien u moeilijkheden ondervindt bij het opvragen van buitenlandse uittreksels, welke problemen zijn dit dan?

- Vertalingsprobleem
- U weet niet of de feiten vermeld op het uittreksel een eventuele weigeringsgrond voor de medewerker of kandidaat-medewerker kunnen zijn (interpretatie uittreksel).
- U weet niet welke buitenlandse uittreksels equivalent zijn aan het Belgische Strafregister.
- Lange duurtijd om het uittreksel te verkrijgen.
- Kostprijs
- Andere:.....

28. Is er volgens u/uw organisatie een nood om de verplichting tot opvraging van een uittreksel uit te breiden naar bestaande medewerkers, bv. periodiek om de 2 jaar?

- Ja
- Nee, het is goed hoe het nu is.
- Nee, ik vind dat de controleverplichting minder (= in minder gevallen, beperkter toepassingsgebied) zou moeten plaatsvinden.
- Geen mening

29. De controleverplichting is binnen het jeugdwerk niet van toepassing op vrijwilligers. Hoe staat u hier tegenover?

- Het is goed dat (enkel) voor het jeugdwerk deze uitzondering geldt.
- Ik vindt dat het mogelijk moet zijn om ook binnen het jeugdwerk het uittreksel op te vragen aan vrijwilligers.
- Ik zou de uitzondering voor vrijwilligers uitbreiden naar andere sectoren.
- Geen mening
- Andere:.....

30. Zijn er nog zaken die u wil meegeven m.b.t. problemen die in deze vragenlijst niet aan bod komen, andere suggesties, bijkomende handvaten die u graag ter beschikking zou hebben, goede praktijken die u ziet en die eventueel nuttig kunnen zijn om te delen met andere organisaties etc.?

.....